

საშავშვო ქრისტიანული ჟურნალი

4
2022

ი ჰ ა ც ს ო ბ ვ ვ ც მ ა ვ ე

დახსნილთა სიხარული

ი
ა
ბ
ა

ჩ ა ჯ დ ა ო ბ ე ე ს ნ ე ხ

ვ
ბ

იესო ამქვეყნად იმიტომ მოვიდა, რომ ყველა, ვინც ირწმუნებს მას, დახსნილი იყოს. ის მოკვდა ჩვენი ცოდვებისათვის, მაგრამ აღდგა და ამაღლდა ზეცად. თანმიმდევრობით ამოიწურე წითელი ფერის ყველა ასო და გაიკებ, რა ელის ყველა დახსნილს.

ი ვ ფ ა ბ თ ბ ნ ე

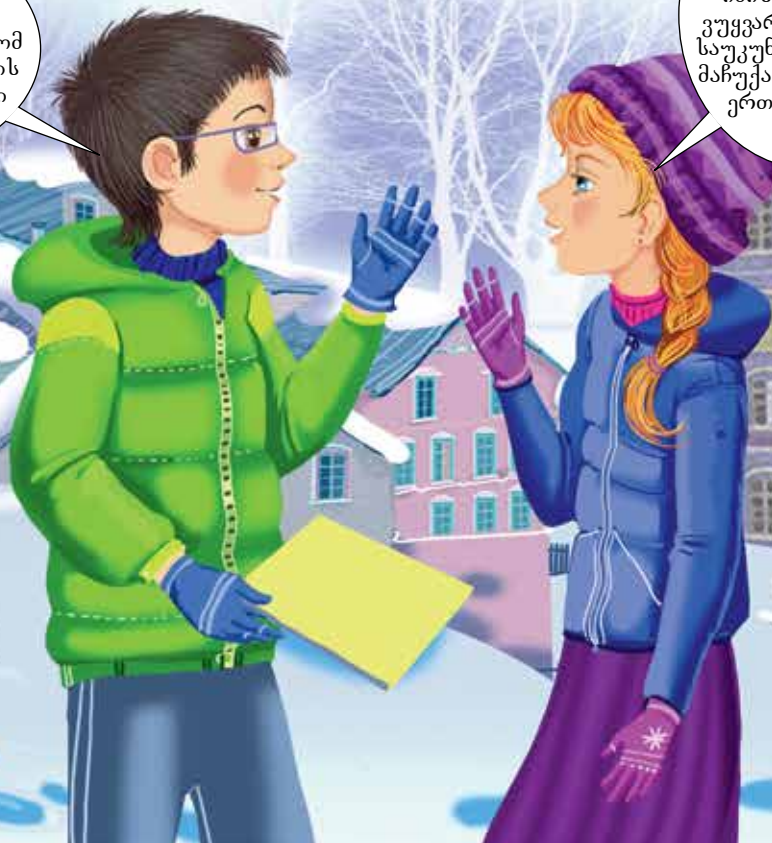

ს
ვ
თ
ა
ნ

ნ ი ა ბ ვ ე ი ყ ზ ვ ა დ ს ნ ს

იესო რომ არ მოსულიყო ამქვეყნად, არ იქნებოდა შობა! ის რომ არ მომკვდარიყო ჩვენთვის ჯვარზე, ყველა ადამიანი დაიღუპებოდა.

გახარებული და მაღლიერი ვარ იესოსი იმისათვის, რომ ვუყვარვარ. უფალმა საუკუნო სიცოცხლე მარუქა და მე მასთან ერთად ვიქნები ცაში.

ნახატი ვ. დ.

კ. დ.

შობა

შობის საოცარ დღესასწაულზე მსურს განვადილო ქრისტე ჩემს გულში. მსურს რომ სიმღერა წარმოეთქვა მასზე, ან თუნდაც ლექსი საოცარ ხმაზე.

ვეცდები მთელ დღეს, არ დავიზარებ...
ლოცვით მივმართავ, გულს გავიზარებ.

და მეტყვის მერე, მე შემოქმედი:
„კარგია კარგი, ჩემო პატარა!
ამისთვის მართლაც შესაქები ხარ
და საჩუქრებიც გეკუთვნის, არა?“

მოიცა ერთ წამს! ჯობს რომ გაჩერდე,
მგონი რაღაცას არ ვამბობ ისე.
ღმერთს ჩვენ ვუყვარვართ ამის
გარეშეც, და მხოლოდ შობის
დღესასწაულზე არ უნდა განვადილოთ
მისი სახელი.

ნ. ლ.

იმ ღამით

მშვიდად ეძინა იმ ღამით ყველას,
საოცარ წამებს არვინ ელოდა,
მაგრამ ნათელი უფალმა ქვეყნად
გამოაბრწყინა იესოს სახით!

ეს არ მომხდარა სადღაც დიდ სახლში,
საძინებლებში ან პალატებში,
ბაგაში მოხდა, იქ ცხოველები მშვიდად
ელოდნენ შემოსვლას დილის.

თითქოს ესმოდათ მათ, რომ იესო
არ მოელოდა კაცთაგან პატვს,
რომ სჭირდებოდა არა სასახლე,
არამედ სივრცე მათი გულების.

ამიტომაც ვხსნი მე ჩემს გულს ფართოდ
— და მინდა რომ მხსნელმა იცხოვროს
მასში. მინდა რომ მუდამ მის გვერდით
ვიყო, ვიყო მაცხოვრის ზეციურ სახლშიც.

ნახატი. ტ. კ.

ნაიკითხა!

გადაიტანე ასოები „ბაგებიდან“ იმ უჯრებში, რომლებზედაც მიუთითებს ისრები და გაიგებ, რა არის აქ ნათქვამი

რომელი ბიბლიური ისტორიაა აქ გამოსახული? სცადე შენც დახატო ის ქაღალდიდან ფანქრის აულებლად.

გააოიხანი!

ნახატი ე. ნ.

რომელი ჯასუხია სწორი?

1. რა ჰქვია იმ ქალაქს, სადაც იშვა იესო?

- ა) ნაზარეთი
- ბ) ბეთლემი
- გ) იერუსალიმი

2. ადგილი, სადაც გაჩნდა იესო?

- ა) სასტუმრო
- ბ) სამშობიარო სახლი
- გ) ბაგა

3. ვის უნდოდა ყრმა იესოს მოკვლა?

- ა) კეისარს
- ბ) ჰეროდეს
- გ) არქელაოსს

4. ვინ იყო იესოს ნამდვილი მამა?

- ა) იოსები
- ბ) ღმერთი
- გ) უცნობია

5. რას აკეთებდნენ მწყემსები, როცა იშვა იესო?

- ა) მწყემსდნენ ცხვარს
- ბ) ბანაობდნენ მდინარეში
- გ) ეძინათ

6. რამ ან ვინ მიუთითა მოგვებს გზა ყრმა იესოსკენ?

- ა) თავად იპოვეს გზა
- ბ) ვარსკვლავმა
- გ) მეფე ჰეროდემ

ნახატი ვ. დ.

იესოს შეპირება

გ. ტ.

იესოს მოწაფეებს ძალიან უყვარდათ თავიანთი უფალი. ერთად გატარებული სამი წლის მანძილზე, ისინი ისე დაუმეგობრდნენ მას, რომ ახლა მხოლოდ ერთი რამ სურდათ; სურდათ მთელი ცხოვრება იესოსთან გაეტარებინათ!

მაგრამ ერთხელ მოწაფეებმა გაიგეს სიახლე, რომელმაც ისინი შეაშფოთა: იესო მალე უნდა მომკვდარიყო. თუმცა სიკვდილიდან სამი დღის შემდეგ ის აღდგება, და მერე ამაღლდება ზეცად თავის მამასთან. ეს რომ მოისმინეს, უფლის მეგობრები შეცბუნდნენ. „რატომ უნდა მოკვდე? - ტკივილიანი ხმით ეკითხებოდნენ მოწაფეები. - შეიბრალე თავი და ნუ დაგვტოვებ ჩვენ მარტო!“

საკითხი გასაგებია, მაშინ მათ ჯერ კიდევ არ იცოდნენ, რომ იესო სწორედ ამის გამო მოვიდა ამქვეყნად: რომ მომკვდარიყო ადამიანთა ცოდვებისათვის. თუმცა ახლა მოწაფეები ვერ იჯერებდნენ იმას, რომ მოუწვევდათ დაშორებოდნენ საყვარელ მოძღვარს.

და აი, პასექის დღესასწაულის წინ იესომ მოწაფეებს მისცა შესანიშნავი დაპირება, და დაამშვიდა ისინი: „ახლა მე მივდივარ ჩემს ზეციერ მამასთან, რათა მოგიმზადლოთ თქვენ ადგილი, შემდეგ კი კვლავ მოვალ და წაგიყვანთ ჩემთან.“ - „კი მაგრამ, როგორ ვიქნებით უშენოდ, შენი დახმარების გარეშე აქ, დედამიწაზე?“ - აღელვებით იკითხეს მოწაფეებმა. „ნუ გეშინიათ, - უპასუხა იესომ. - მე მოგივლენთ თქვენ სულიწმიდას, რომელიც იქნება თქვენი ნუგეშისმცემელი! ის თქვენს გულეებში იცხოვრებს, დაგარიგებთ ყოველ ჭეშმარიტებაში და გაგახსენებთ ყველაფერს, რაზედაც გელაპარაკებოდით თქვენ.“

მოწაფეები დიდი ყურადღებით უსმენდნენ; იესოს შეპირებას დიდი იმედი მოჰქონდა? შიშები თანდათან გაიფანტა, თუმცა ერთი კითხვა ჯერაც აშფოთებდათ მათ. ბოლოს გაბედეს და დაუსვეს ის იესოს: „მოძღვარო,

ნახატი ლ. გ.

როგორი იქნება ნიშნები შენი მეორედ მოსვლისა? როდის მოხდება ეს?“

„არავინ, ჩემი ზეციერი მამის გარდა, არ იცის არც დღე, არც საათი, როდესაც ეს მოხდება, - უპასუხა იესომ. - მაგრამ, როგორც ელვა ელავს აღმოსავლეთიდან და დასავლეთამდე ჩანს, ასეთივე იქნება ჩემი მეორედ მოსვლა. მე მოვალ თქვენთან ღრუბლებზე დიადი ძალითა და დიდებით, ჩემი ანგელოზები კი საყვირების ხმით შეკრებენ ჩემს მორწმუნეებს, რათა წავიყვანო ისინი ზეციურ სამეფოში.“

აღბათ, იმ მომენტში, თითოეულმა მოწაფემ გაიფიქრა, რამდენად მშვენიერი იყო იესოს ეს შეპირება? მათ იცოდნენ, რომ ქრისტე აუცილებლად შეასრულებს თავის სიტყვას და წაიყვანს მათ საოცარ ადგილზე - იმ ადგილზე, რომელზეც დაწერილია: „რაც თვალს არ უხილავს, ყურს არ მოუსმენია და ადამიანს გულში არ მოსვლია, ის მოუძნადა ღმერთმა თავის მოყვარულებს.“

გავიდა დრო, და მოწაფეები დარწმუნდნენ იმაში, რომ იესოს სიტყვები მის ჯვარცმასზე და სიკვდილზე, აღდგომასა და ამაღლებაზე და ზეციერ მამასთან წასვლაზე ნამდვილად აღსრულდა. მან თავის მიმდევრებს სულიწმიდაც მოუვლინა, რომელიც

როგორ ფიქრობ?

1. რომელმა ცნობამ შეაშფოთა იესოს მოწაფეები?
2. რას შეჰპირდა უფალი თავის მოწაფეებს?
3. გწამს შენ, რომ იესო აღასრულებს თავის შეპირებას?

ეს ისტორია შენ შეგიძლია წაიკითხო ახალ აღთქმაში (მათ. 16:21-22; 24:27-36; იოან. 14:2-4; 16:7-16).

იდლევა სიბრძნეს, სიხარულსა და ძალას ღმერთის მსახურებისათვის. და რა თქმა უნდა, იესოს აღთქმა მეორედ მოსვლის შესახებაც აღსრულდება.

ბორკიდებში

გაგრძელება

საღამოს დედა თავისი ხუთი ბავშვით პატარა ბამბუკის ქოხში იჯდა.

გარეთ უკვე ბნელოდა. მათ ერთადერთ ოთახში ცეცხლი ენთო, რომელიც ძლივს ანათებდა. ნანგი, უფროსი და ძაფს ახვევდა, რომლითაც თავისთვის კაბა უნდა მოექსოვა. ბეისა და ლონგს უკვე ეძინათ.

კარს უკან ნაბიჯების ხმა გაისმა. ვინ შეიძლება ყოფილიყო, ძალღიჯ რატომ არ ყვეფს? კარი გაიღო და ოთახში მამამ შემოაბიჯა. ის ძალიან ავადმყოფურად გამოიყურებოდა. რაც მან ოპიუმის მოწევა დაიწყო, სუსტი და გამხდარი იყო. მამა ცეცხლისპირას დაჯდა. ყველანი დადუმდნენ. ბეი დაჟინებით შესცქეროდა მამას. მას ისე უნდოდა ეყვირა: — მამა, ნუთუ არ იცი, რომ სიცოცხლე “მთვარის გარდაცვალებამდე დაგრჩა?!” მაგრამ ხმის ამოღება ვერ შეძლო.

ბეიმ ვერც კი მოასწრო რაიმეს გაფიქრება, რომ გარეთ ძალღიჯ აყეფდა. ამ დროს მათ ტერასაზე დაინახეს ანთებული ჩირაღდანი. ნეტავ, ვინ არის?

— სახლში ხართ? — გაისმა უფროსი ბიძის ხმა.

— დიახ, სახლში ვართ, შემოდი!

ბეიმ მაშინვე შეამჩნია, რომ ბიძამისი ჩვეულებისამებრ მხიარული არ იყო. მიხვდა მისი მოსვლის მიზეზს. ბიძამ მამას მომართა: — კარგია, რომ სახლში მოხვედი სიძე, შენთვის ცუდი ამბავი მაქვს. მთელი სოფელი კარგი განწყობით არ არის შენს მიმართ. უხუცესთა საბჭომ გადაწყვიტა, რომ აღარ გაქვს ჩვენ შორის ცხოვრების უფლება, შენ მხოლოდ უბედურება მოგაქვს ხალხისთვის. რატომ მოპარე უხუცესს კამეჩი?

ბეიმ დაინახა, რომ დედა ტიროდა. ნანგი და ჯო გაფართოებული თვალებით შესცქეროდნენ ბიძას. ბეიმ თავი ვეღარ შეიკავა და ისიც ატირდა. ბიძამ განაგრძო: — როცა გავიგე რომ სახლში დაბრუნდი, მაშინვე გამოვეშურე, რომ როგორმე დაგეხმარო. შენ უნდა შეწყვიტო ოპიუმის მოწევა, თუ არა... თუ არა... მღელვარებისგან სიტყვა დაეკარგა. ბოლოს მან წარმოთქვა:

— თუ არა, შენ მოგკლავენ. სიცოცხლე “მთვარის გარდაცვალებამდე” დაგრჩა. გუშინ ახალმთვარეობა იყო.

მთელი საღამოს განმავლობაში მამა პირველად ალაპარაკდა: — მე ძალიან მსურდა დამეტოვებინა, მაგრამ არ შემიძლია, ძალიან ვეცადე, მაგრამ მოთხოვნილება ისეთი ძლიერია...

თქვენ რომ იცოდეთ, როგორ მსურდა მიმეტოვებინა, მაგრამ ვერ ვიპოვე ვერაერთარი გამოსავალი. არა სიძე, არის გამოსავალი, მე მოვედი, რომ აგისხნა

ნახაჭი თაკო მაისურაძე

ამაზე. ზვალ უხუცესი დაგიბარებს. მე მსურდა, წინასწარ მეთქვა რადგან მურს დაგეხმარო. არის ერთი ვინმე, რომელიც ძლიერია შენს ოპიუმზე, ის ასევე ძლიერია დემონებზე, მან გაიმარჯვა სატანაზე. მისი სახელია — იესო ქრისტე, ის ერთადერთი ძეა ცოცხალი ღმერთის. შენ თუ მას მიენდობი და გაჰყვები, შეუძლია გაგათავისუფლოს ოპიუმისგან.

— ეს თუ სიმართლეა, როგორ დავიჯერო ამ იესოსი?
— ზვალ მოდი უცხოელ მისიონერთან, ის შენ უკეთესად აგისხნის, ვიდრე მე.
— მე არ შემიძლია დავიჯერო, რომე ვინმე დამეხმარება, — თავჩაღუნულმა ჩაილაპარაკა მამამ.
— მე თვითონ გამომიცდია, როგორ ათავისუფლებს იესო. შენ ხომ იცი, რომ მეც დავიწყე ოპიუმის მოწვევა და რა ძლიერი მოთხოვნილება მქონდა. გახსოვს, მთელი ჩემი ღორები შევწირე დემონებს, რადგან ჯერ ჩემი ბავშვები და შემდეგ ჩემი ცოლი ავად გახდნენ? იესომ გამათავისუფლა მე ოპიუმზე მიჯაჭვულობისგან და დემონების შიშისგან. ზვალ დილით კვლავ მოვალ და ერთად წავალთ მისიონერთან, მერე კი უხუცესთან.

დემონებზე კლიერი

მეორე დილით ბეი მდელვარებისგან ადგილს ვერ პოულობდა. ბიძამისმა ისეთი გამოსავალი იპოვა, მთელ დღესაც რომ ემტვრია თავი, ვერ მოიფიქრებდა. შეიძლება, ნამდვილად დაეხმაროს მამას იესო?

როგორც კი ინათა, ბიძამისი და მამა სოფლის ბოლოს გაემართნენ, სადაც მისიონერები ცხოვრობდნენ. მოუთმენლად ელოდა ბეი მათ დაბრუნებას. იდგა და შეჰყურებდა მზეს. როგორ გაიწეა დრო? შევა მამა სხვის სახლში? “თუ იესო დაეხმარება მამაჩემს, მეც მინდა დავიჯერო ამ ძლიერი ღმერთის” — გაიფიქრა ბეიმ. ბოლოს, მოვიდა მამა, ბეი მას შეეგება.

— მოხვედი მამა? როგორი იყო?
მამა უხმოდ შევიდა ქოხში, ჩამოჯდა პატარა, მძინარე ბიის გვერდით, ყურება დაუწყო თავზე.
— მამა, რა გითხრა თეთრმა კაცმა?
— მან თქვა, რომ იესო ყველა დემონებსა და ოპიუმზე ძლიერია. მან ასევე თქვა, რომ იესოს აქვს წამალი, რომელიც დამეხმარება ოპიუმის დავიწყებაში, მაგრამ ჩემთვის ძნელია ამის უცებ გაგება, მე ჯერ მომიწევს ამაზე ფიქრი, სანამ შევწყვეტ ოპიუმის მოწევას. შეიძლება შევძლო “მთვარის გარდაცვალებამდე”, მაშინ ვერავინ დამიშავებს რაიმეს. წადი, ითამაშე, ბიის მე მივხელავ.
— მამა, ნუთუ არ გსურს, რომ ეცადო? რა კარგი იქნებოდა, თუ იესო დაგეხმარებოდა? მე უკვე ერთი სიმღერა ვიცი და ბეიმ დაიწყო: — იესომ გაიმარჯვა სატანაზე, მაგრამ მამა შებრუნდა, მას არ სურდა ამაზე ლაპარაკი...

გაგრძელება იქნება

მოთმინების შესახებ

მჯდარხართ ოდესმე მდინარის ან ტბის პირას ანკესით ხელში? ყველაზე მთავარი ამ დროს — მოთმინებაა. საიმედო მოწყობილობა, კარგი სატყუარა და სწორად არჩეული ადგილი — ცხადია საჭიროა. მაგრამ ყველაზე მთავარი — მოთმინების გამოჩენაა. მოთმინება საჭიროა თუ ავადმყოფობ, თუ ელი რაიმეს, თუ განიცდი უსამართლო ბრალდებებს და შეურაცხყოფასაც კი. დარწმუნებული ვარ, თქვენ გესმით, რაზეც ვლაპარაკობ.

როდესაც ჩვენ გვინდა გავიგოთ, რას ამბობს ბიბლია მოთმინების შესახებ, მაშინვე გვახსენდება იობი. ის ძალიან იტანჯებოდა. შეილები დაეზოცნენ. მთელი მისი ქონება მტრებმა დაიტაცეს. ამასთან ერთად ის ისეთი საშინელი სენით დაავადდა, რომ არ შეეძლო ადამიანებს შორის ცხოვრება. თუმცა მან, მთელი ამ ტანჯვის დროს შეინარჩუნა ღმერთის იმედი. თუ იმედი გაქვს, მოთმინება შესაძლებელია. ხომ ასეა? იმედი გაქვს, რომ თევზი წამოედება ანკესს, — და ელოდები და ელოდები. . . აღარც მოწყენილობა გიპყრობს.

იობს იმედი ჰქონდა, რომ ღმერთი ყველაფერს მოაგვარებდა. ეს აძლევდა მას მოთმინების ძალას. ამიტომაც შესძლო და გაუძლო საშინელ ტანჯვას. ღმერთს ჩვენ ვუყვარვართ. მან ყველაფერი იცის. მისი ნების გარეშე არაფერი ხდება. ამიტომაც მასზე დაიმედება — ყველაზე სწორი გადაწყვეტილებაა. სულ ერთია, რა დაგემართება: ავად გახდები, მეგობრები ზურგს გაქცევენ, ოჯახი ჩავარდება გასაჭირში, შიმშილობ თუ გცივა. უფლის იმედით მტკიცდება მოთმინება, მოთმინება კი, ასეა ნათქვამი ბიბლიაში, ჩვენს გულებს უკეთესს ხდის, ასუფთავებს, სინათლითა და სიხარულით ავსებს.

იკითხავთ: საიდან მოვიტანოთ ასეთი იმედი? კვლავ მიემართოთ ბიბლიას (საიდან უნდა ვიცოდეთ ჩვენ ასეთი რამეები, თუ არა ღვთის სიტყვიდან?). მოციქული პავლე წერს: „. . . გასაჭირითაც ვიქადით, რადგან ვიცით, რომ გასაჭირი შეიქმს მოთმინებას, მოთმინება — სიმტკიცეს, სიმტკიცე — სასოებას, ხოლო სასოება არასოდეს გვიმტყუნებს, რადგან ღმერთის სიყვარული ჩაგვესახა გულებში სულიწმიდის მეშვეობით, რომელიც მოგვეცა ჩვენ“ (რომ. 5:3-5). გამოდის რომ ყველაფერი: მოთმინებაც, იმედიც, სიყვარულიც — უფლის, ჩვენი ღმერთის ნიჭებია! როცა ჩვენ მას მივიღებთ და ვირწმუნებთ, იგი გვაძლევს თავის სულს, მასთან ერთად კი — სიყვარულს. სწორედ ამისაგან, ჩვენში მცხოვრები ღმერთის სიყვარულისაგან — ყოველივე ჩვენს ცხოვრებაში უმნიშვნელოვანესი და მშვენიერია. მათ შორის მოთმინებაც.

მაგალითისათვის მე მხოლოდ იობი მოვიყვანე. თუმცა ჩვენ ბიბლიაში მომთმენი ადამიანების სხვა მაგალითებსაც ვპოულობთ. იოსებს, რომელიც საკუთარმა ძმებმა გაყიდეს მონად ეგვიპტეში; წინასწარმეტყველებს, რომლებსაც სდევნიდნენ იმის გამო, რომ ადამიანებს ღვთის სიტყვას გადასცემდნენ. მაგრამ უმთავრესი და განუმეორებელი მაგალითი — ჩვენი უფალი იესო ქრისტეა! მან, უძწიკვლომ, თავზე გამოსცადა ადამიანების სიძულვილი და ბოროტება. იგი ჯვარს აცვეს. მაგრამ მან ყველაფერი მოითმინა. რა აძლევდა მას მოთმინების ძალას? სწორია: სიყვარული. ღვთიური სიყვარული. რომ არ ყოფილიყო ჩვენი მხსნელი, ჩვენ არანაირი იმედი არ გვექნებოდა, არ გვექნებოდა მისი სიყვარული და არც მოთმინება. ასე კი, ყველაფრის გადატანა შეგვიძლია. ის ხომ ჩვენთან არის!

უკმაყოფილო ბუხუ

პ. უ.

- რა ბევრი ადამიანები მოვიდნენ დღეს საავადმყოფოში! - თქვა კალიმ.

- მართლაც! ამდენი ხალხი არ მინახია, - დაეთანხმა მას თავისი ძმა ტალი.

- სწორია, - კვერი დაუკრა ტემბომაც, - ისინი იმიტომ მოვიდნენ, რომ ყვავილი ვრცელდება და უკვე რამდენიმე სოფელი მოიცვა. ადამიანებს ეშინიათ, ამიტომაც მოდიან ჩვენთან დახმარებისათვის.

- არასოდეს მინახია ამდენი ხალხი, რომლებიც მუდამ რაღაცით არიან უკმაყოფილონი და საკუთარი თავი ებრალებათ, - შენიშნა ელისაბეტმა.

ტემბომ დაიწყო უკმაყოფილო ავადმყოფების გამოსახვა, ამ დროს ის იცვლიდა ხმასაც და სახის გამომეტყველებასაც: „რა ძალიან ცხელა!“ - „რა გაუსაძლისია ერთ ადგილზე დგომა!“ - „ღირდა მხოლოდ აცრისთვის აქ მოსვლა?“ - „ცუდად ვარ, რა უბედური ვარ“

ნახატი კ. პ.

დაუდის, ექიმის თანაშემწეს, სიცილი წასკდა, შეეცადა მოხერხებულად მოწყობილიყო ბაობაბის ქვეშ:

- ბავშვებო, იმედი მაქვს, გამოიტანთ აქედან გაკვეთილს. დაიმახსოვრეთ: ნიანგები ასობით ადამიანს კლავენ, ხოლო კოლოების ნაკბენი ყოველწლიურად მილიონობით ადამიანს კლაუს.

- რაო! - წამოიძახა დენმა და ხელისგული დაარტყა კოლოს, რომელიც ფეხზე დააჯდა.

- თუ თქვენ ცუდად იტყვევით, ადამიანები კი თქვენს ირგვლივ ამბობენ, რომ ეს არცთუ ისე საშიშია, გახსოვდეთ, რომ მცირე დაუდევრობებს დიდი შედეგები მოსდევს. ახლა კი ვიამბობთ ისტორიას იმის შესახებ, თავს რა გადანდა ბუხუს.

ერთ-ერთ მზიან დღეს ანტილოპა დიკ-დიკმა ჰკითხა ჟირაფ ტვიგუს: „რა-ტომ დადის ბუხუ ხშირად მარტო?“ ამ დროს ჰაიპოპოტამი ბუხუ უახლოვდებოდა მათ.

ავადმყოფური გამომეტყველება ჰქონდა. „ის ფლობს საოცარ უნარს განწყობილება გაუფუჭოს საკუთარ თავსაც და გარშემო მყოფებსაც. კარგად დააკვირდი და მოუსმინე, თავად გაიგებ,

რაც მაქვს მხედველობაში,“ უპასუხა ჟირაფმა. ბუხუ შეუერთდა დანარჩენ ცხოველებს, რომლებიც ბაობაბის ჩრდილქვეშ იდგნენ. „ოჰ, - ამოიკვნესა მან - რა ძალიან ცხელა დღეს!“

კანი მქვება! საშინელებაა!“ ანტილოპა დიკ-დიკმა შენიშნა, რომ ბუხუს სახის ნაპირები მომჩივარული ჰქონდა. მართორქა ფარუმ ხმამაღლა დაიღმუვლა პასუხად, ხოლო მაიმუნმა ტოტომ ჩა-

იხითხითა. „მე ძალიან მოწყვლადი ვარ, - ჩაიბურტყუნა ბუხუმ. - თქვენ რა?...“ - “შეწყვიტე თავის შებრალება, - აღშფოთდა ფარუ. - მარტო საკუთარ თავზე ნუ ფიქრობ და ნუ ლაპარაკობ. უკეთესია

თუ საერთოდ არაფერს იტყვი.“ შეცბუნებულმა ბუხუმ თავი გააქნია და კვლავ ამოიხრია: „რა გესმის შენ... რა გაგვეება?“ ფარუ წამოჭარხლდა სიბრაზისგან.

მისი რქა ავისმომასწავებლად აიწია მაღლა: „უკეთესია წახვიდე შენს ტბორში და ჩაწვე, აუტანელო ჰიპოპოტამო!“ ფარუ შებრუნდა და წვიდა, თუმცა განაგრძობდა ბურტყუნს.

ბუზუმ სევდიანად გადაევნა თვალი. „ჰმ, თქვენ მაინც გესმით, რა მაქვს მხედველობაში? მისი მხრიდან ეს ძალიან არამეგობრული საქციელი იყო, - ჰიპოპოტამმა სული მოითქვა და განაგრძო:

- მე ხომ გულისხმიერი ვარ და ყოველთვის მზად ვარ ყველას დასახმარებლად. ყოველთვის!“ - „წვიდეო“, - უთხრა მას ტვიგამ, როცა დანარჩენმა ცხოველებმა წასვლა დაიწყეს. ისინი ჩუმად მივიდნენ

ხშირ ეკლიან ბუჩქნართან. ბუზუმ კვლავ სევდიანად თქვა: „რატომ ხართ ყველანი ჩუმად? მე ხომ ძალიან ვცდილობ ვიყო გულდია...“ აქ მაიმუნმა კვლავ ჩაიხითხითა: „კარგია, რომ ფარუ ჩვენთან

არ არის! მას არ უყვარს ეს ეკლიანი ადგილი.“ - „სულელო მაიმუნო, რატომ მაწვევებინებ? მაიმუნებს მხოლოდ უნდა უყურო, მაგრამ არ უნდა უსმინო... ჰმ... რა თქვი? საშინელი მცენარეა! ამ

ეკლიანი ბუჩქნარის ატანა არა მაქვს.“ ზებრა პოკიმ, ფეხები დააბაკუნა და გაბმულად დაივირა „ი-ა-ა!“ შემდეგ ნელა განაგრძო გზა.

„რა უნდა ვთქვა, - დაღონდა ბუზუ. - ეს არის ურთიერთობა? შეიძლება მაიმუნები მართლაც ასეთები არიან. მაგრამ, ჩემის აზრით გაცილებით საინტერესო იქნება, თუ ვისაუბრებთ. თქვენ რას იტყვიო?“

დიკ-დიკს რაღაცის თქმა უნდოდა, მაგრამ ტვიგამ ანიშნა და ისიც გაჩუმდა. ტვიგამ იცოდა, რომ ჰიპოპოტამები კითხვებს სვამენ, მაგრამ პასუხებს არ ელოდებიან. ბუზუ კი განაგრძობდა ლა-

პარაკს: „პოკის ცხადია არა აქვს პრობლემა ეკლიან ბუჩქნართან დაკავშირებით, როგორც მე.“ ტოტო აცოცდა ტვიგას გრძელ კისერზე და წარმოთქვა:

„საშინელება იქნებოდა, ბუზუ ჟირაფი რომ იყოს!“ ტვიგას გაეღიმა. ჰიპოპოტამმა კვლავ ამოიხუნემა: „თქვენ არ გეჩვენებთ, რომ ჯუნგლების ამ ნაწილში მოწყენილობაა? მე ძალიან მიყვარს

ყვავილები და ამისი მსგავსი რაღაცეები...“ ის თავის ქნევას მოჰყვა და ნელ-ნელა განაგრძობდა სვლას. მალე ცხოველები მივიდნენ ადგილზე, სადაც მდინარე ბორცვიდან ეშვებოდა.

მათ წინ გადაშლილი იყო ჩრდილოვანი ბაობაბები. ხეები ყვავილებით დაფარულიყო. - „შუქედე, - თქვა ტვიგამ, - ამ ყოველივემ უნდა გაგამხარულოს შენ!“

ბუხუს სახე დაემანჭა და თავი ასწია: „ოჰ, ტვიგა, არ მომწონს მე ეს ყვითელი ყვავილები. მათ გამო სულ მაცემინებს. ცხვირი გაჭედოლი მაქვს, მძიმედ ვსუნთქავ. მოკლედ ატანა არა მაქვს.“

გარდა მაგისა... თუმცა, თქვენ რა გეხმობთ ამისი?“ ამ დროს ხეებს შორის გაირბინა სასიამოვნო გრილმა ნიავმა. „როგორ გამომაცოცხლებს ხოლმე ასეთი ნიავი! - ნეტარებით წარმოთქვა ტვიგამ. „ჰო,

გამოგაცოცხლებს, აბა რა, - კვლავ უკმაყოფილება გამოხატა ბუხუმ, - მას ყველგან მიაქვს მტვერი, რომელიც ნესტოებში მეჭედება. სწორედ ამის გამო მაცემინებს და მაცემინებს...“

ჰიპოპოტამი გაჩუმდა. მისმა ნესტოებმა მართლაც დაიწყო მდლა-დაბლა თამაში - ახლა დააცემინებს! ტოტო ჩამოხტა ჟირაფის ზურგიდან, მიიღრბინა ბუხუსთან და თათი მიაფარა ნესტოებს. შე-

ეცადე რომ არ დააცემინო! მე დაგეხმობები.“ „არა, არ შემიძლია! - წამოიძახა ბუხუმ. - ა-ა-ა...“ ტოტომ კიდევ უფრო მეტად მიაჭირა თათი ბუხუს ნესტოებს. ტვიგამ იჩქარა მორიდება, დიკ-დიკსაც

დაუყვირა: „ჭიანჭველების ბუდეს მოეფარე! ახლა ბუხუმ რომ დააცემინოს, გაგაფრიალებს სადმე!“ დიკ-დიკი მაშინვე გაიქცა დასამალად.

იქ მას ბუხუსგან მომდინარე უცნაური ხმები და ტოტოს სიცილი მოესმა. „ის რა, ახლა დააცემინებს?“ ტვიგამ თავი დაიქნია: „ჰო, და ის უკმაყოფილო დარჩება, თუ ვერ დააცემინებს. ასეთ-

ბი არიან ჰიპოპოტამები!“ ბუხუ დაიგრიხა და პირი გააღო. მისი ნესტოები ცახცახებდა. ჯუნგლებში წამიერი სიჩუმე ჩამოვარდა. „ა-ა-ა-ფცხი!“ მაიმუნი ჰაერში გაფრინდა. ფრენისას მოასწრო

და მოეჭიდა ჟირაფის ღონიერ კისერს. ყველა ბუხუს უყურებდა, რომელიც გაბოტილი იდგა. „აი, ისევ აპირებს...“ ბუხუმ მართლაც დააცემინა მეორეჯერ.

ბუხუ მოიღუნა და თავი ასწია: „ოჰ, ტვიგა, არ მომწონს მე ეს ყვითელი ყვავილები. ახლოს რომ ვარ მათთან სულ მაცემინებს. ცხვირი გაჭედოლი მაქვს, მძიმედ ვსუნთქავ. მოკლედ ატანა

არ მაქვს. ამასთან ერთად... თუმცა, თქვენ რა გეხმობთ ამისი.“ ხეებს შორის გრილმა ნიავმა გაირბინა. „როგორ გამომაცოცხლებს ხოლმე ასეთი ნიავი!“ - ნეტარებით შენიშნა ტვიგამ. „ჰო, ჰო,

გამოგაცოცხლებს, - ისევ უკმაყოფილოდ წაიბურტყუნა ბუხუმ, - სწორედ მაგას მიაქვს ყველგან მტვერი, რომელიც ჩემს ნესტოებში ხვდება. ამიტომაც სულ მაცემინებს და მაცემინებს, აი ახლაც.“

- „გვაქვს ჩვენი რაიმი იდეები?“ - აღელვებულმა იკითხა დიკ-დიკმა, და თან ჭიანჭველების ბუდეზე ხტოდა. უცებ ფეხი დაუსხლტა, დაეცა და მდინარისაკენ დაცურდა.

ამავე მომენტში ცოტა მოშორებით მდინარეში უხმაუროდ შეცურდნენ ნიანგები. ტვიგამ მიიღრმინა ნაპირთან და დაიყვირა: „ბუხუ! ჰეი ბიჭო, სად ხარ!“

ჟირაფი შიშით მისჩერებოდა დიკ-დიკს, რომელიც მთელი ძალით ებრძოდა მდინარის დინებას. ჰიპოპოტამი შებრუნდა ჟირაფისკენ და ამოიბურტყუნა: „რაო, რა მოხდა?“

ტვიგა გაექანა მისკენ: „დიკ-დიკი წყალში ჩაუარდა!“ - „ჰო, მაგრამ მან ხომ იცის ცურვა. ჩვენთვის რომ ვთქვათ ყველამ უნდა იცოდეს ცურვა.“ - „ჰო იცის, მაგრამ ისე კარგად არა, როგორც

ნიანგებმა! ისინი კი იქ სამნი არიან!“ - „ისინი მას არ შეეხებიან, თუ იქვე ვიქნები.“ - „ჰო მაგრამ ხომ არ ხარ იქვე!“ - „ჰო, ჰო, მართლაც... ახლავე.“ - თქვა ბუხუმ და გაეშურა ანტილოპასკენ.

მისი მოკლე ფეხები თანდათან უფრო სწრაფად მოძრაობდა. ის გარბოდა აყვავებული ხეების შორიახლოს, თან აცემინებდა. თუმცა არ გაჩერებულა, პირდაპირ მდინარისაკენ მიემართებოდა.

ბოლოს, როგორც იქნა შევარდა მდინარეში და საოცრად მსუბუქად მიცურდა დიკ-დიკთან და იქვე შორიახლოს მყოფ ნიანგებთან. გაბრწყინებული თვალებით თქვა: „მე აქ ვარ დიკ-დიკ! ხელაფ, თვე-

ზვიით ვცურავ.“ შემდეგ, მიუბრუნდა ნიანგებს და დაამატა: „თქვენ კი, ნიანგებო, წადით აქედან სადმე შორს! თუ არა და მომიწევს თქვენი კბენა! დღეიდან ჩემმა ერთხელაც უკბინა ნიანგს და

ეს მისთვის დასასრული იყო!“ ბუხუმ შემოატრიალა თავი და დაინახა, რომ დიკ-დიკი კვლავაც ებრძოდა ძლიერ დინებას. „შენ ხომ არაფერი გიჭირს? - ჰკითხა მან. - ხელაფ, რა კარგად და

სწრაფად ვცურავ. სულ მაღიწყდება ხოლმე, რომ მე შესანიშნავად ვცურავ!“ ამ დროს კი ერთი ნიანგი, რომელიც განსაკუთრებით ბოროტი და სახიფათო იყო, ძალიან მიუახლოვდა დიკ-დიკს.

შეშინებული დიკ-დიკი მიეკრა ბუხუს, ძალაგამოცლილია იქნედა ფეხებს. ბუხუმი რომ დაინახა ეს, გასხნა ხახა და დაიღრიალა, რითაც ძალიან შეაშინა ნიანგი. მეორე ნიანგმა ჩაყვინთა,

რომ უხმაუროდ გაეცურა ბუხუს ქვეშ. დიკ-დიკმა იგრძნო საფრთხე და დაიყვირა: „მიშველეთ!“ ბუხუ გაიმართა წყალში.

მის ქვეშ უცნაური ხმები გაისმა. ჰიპოპოტამი კმაყოფილი დარჩა საკუთარი თავით: „სულელი ნიანგი! უნდოდა ჩემს ქვეშ გაეცურა! მე ის კარგად გვაპანდურე! მგონი ძალიან არ მოეწონა ეს.

ჰიპოპოტამებს ეს კარგად გამოსდით.“ და ბუხუმ ნაპირისაკენ გამოსცურა. „ჩემს გვერდით იყავი, - ურჩია ანტილოპას - ჩვენ ახლა უკვე აღარ გვემუქრება საფრთხე. მალე გავალთ ნა-

პირზე, მალე იგრძნობ ფეხქვეშ მიწას“ მართლაც, დიკ-დიკმა როგორც იქნა გამოაღწია ნაპირამდე. „ჰვირფასო და კეთილო ბუხუ!“ - ერთდროულად წამოიძახეს ტვიგამ, ტოტომ და პოკიმ.

„რაშია საქმე? - იკითხა ბუხუმ. - დიკ-დიკი ხომ კარგად არის?“ ანტილოპამ ჩლიქები დაალაგა ბუხუს დიდრონ ფეხებზე, ჩახედა თვალებში და უთხრა: „დიდი მადლობა, ჰვირფასო

ბუხუ!“ - დიკ-დიკმა თავისი მადლიერება გამოხატა ჰიპოპოტამის მიმართ. გულაჩუყებულმა ბუხუმ თვალები დახამხამა, მისი დიდი პირის უპეები ცოტათი უკან გაიწია. „რა სათქმელია დიკ-დიკ,

რა გვაკეთე, ეს ხომ წვრილმანებია! - წარმოთქვა ჰიპოპოტამმა და გოცებით დაამატა: - შეამჩნიეთ მეგობრებო, რომ ჩემი ნესტოები აღარ არის დაცული? ასე ხომ გაცილებით უკეთესია!“

დაუდი, - თქვა მგოგომ, - ჩვენ ვიცით, რომ ყვაილის განკურნება შესაძლებელია. თუ არის შენს ისტორიებში რაიმე საკუთარი თავის სიბრალულის საწინააღმდეგო წამლის შესახებ?

გულუმ ინტერესიანი მხერით წამოიწია ურიკაზე. - ახლობლების დახმარების დროს, შეიძლება ასევე საკუთარი თავის მიმართ სიბრალულისაგან განკურნება, - უპასუხა დაუდიმ.

ლისო შეეხო დაუდის სახელოზე: - ეს მართლაც კარგი წამალია! მოდით გავამხნევოთ ახლობლები, ნაცვლად იმისა, რომ მუდამ ებრალებოდეთ საკუთარი თავი.

ამ მომენტში დაუდისთან საავადმყოფოდან გამოგზავნილი მაცნე მოვიდა.

- უკვე მოვდივარ, - თქვა დაუდიმ.
- მგოგომ წამოიწია გასაცილებლად.
- დაუდი მადლობა დღევანდელი, ჭკუისსასწავლი ისტორიისათვის, - თქვა მან დამშვიდობებისას.
- კარგია, რომ შენ გაიგე ეს! - გაუხარდა დაუდის. - გასსოვდეს, ღმერთი არასოდეს დაუშვებს, რომ მისი შვილები უშიზეზოდ იტანჯებოდნენ. ღმერთს ყველაფერზე აქვს გეგმა. საზრუნავებს, სირთულეებსა და ტკივილსაც კი შესაძლოა სხვადასხვა შედეგები ჰქონდეს: ან ჩვენი გული ქვავდება, ან სულიერად უფრო ძლიერები ვხდებით.

სასარგებლო რჩევა

გასსოვდეს: უფალმა იცის, როგორ დაეხმაროს თავის შვილებს რთული გარემოებების დროს.

ქს ჰილქილქსუნ

შავი პილპილი
- არის მცენარე
პილპილისებრთა
ოჯახიდან,
რომელიც
მოჰყავთ
ტროპიკულ
სარტყელებში.
მცენარე
წარმოადგენს
განსაკუთრებული
სახის ბუჩქს,
რომლის
რტოებიც
ძალიან ძალაღ
ხეზეც კი აღის.

ნახატი ა. ვ.

ნიკას ძალიან უყვარდა პაპის, ყოფილი მეზღვაურის მიერ, მოყოლილი ამბები. პაპა საინტერესოდ ყვებოდა არა მხოლოდ თავის თავგადასავლებს, რომლებიც საკმაოდ ჰქონდა, არამედ სხვა ამბებსაც. მან ბევრი რამ იცოდა ზღვებზე მოგზაურების ისტორიიდანაც. ნიკამ პაპისაგან გაიგო, როგორ აღმოაჩინა კოლუმბმა ამერიკა და როგორ გაიკვალა საზღვაო გზა ევროპიდან ინდოეთამდე.

— იცი, საბოლოოდ ვინ დაამტკიცა, რომ დედამიწა სფეროა და რომ არსებობს ერთიანი მსოფლიო ოკეანე? — შვილიშვილის თხოვნით დაიწყო თავისი მომდევნო ამბის მოყოლა პაპამ. — მაგელანის ექსპედიციამ. 1519 წლის 20 სექტემბერს ხუთი ხომალდი გავიდა ზღვაში ესპანეთის პორტიდან, რომელსაც სანლუკარ-დე-ბარრამედა ერქვა. როცა სამხრეთ ამერიკას მიაღწიეს, ისინი შეჩერდნენ გამოსაზამთრებლად. მომდევნო წლის მაისში განაგრძეს გზა. მალე ერთ-ერთი ხომალდი შტორმის შედეგად ჩაიძირა, მეორე მეზღვაურების ამბოხის შემდეგ დაბრუნდა ესპანეთში.

როცა დარჩენილმა სამმა ხომალდმა გაიარა სრუტე, რომელსაც მოგვიანებით მაგელანის სახელი უწოდეს, მოგზაურების წინ გადაიშალა ოკეანე, რომელიც არ იყო აღნიშნული რუკაზე. მათ ამ ოკეანეს წყნარი უწოდეს. 1521 წლის მარტში მაგელანის ფლოტილიამ მიაღწია ფილიპინების კუნძულებს. ადგილობრივ მცხოვრებლებთან დაპირისპირების შედეგად, სხვებთან ერთად დაიღუპა კაპიტანი, ფერნან მაგელანიც.

ესპანელებს არ ჰყავდათ საკმარისი ხალხი, რომ სამი გემით ეცურათ და გზა ორი გემითაა განაგრძეს. როცა მიაღწიეს მალაიზიის არქიპელაგს, დაიტვირთნენ ძვირფასი ტვირთით და განაგრძეს გზა. თუმცა ორიდან ერთ-ერთი გემი პორტუგალიელებმა ჩაიგდეს ხელთ. ესპანეთში (ინდოეთის ოკეანის გავლით, აფრიკის შემოვლით) მხოლოდ ერთი გემი „ვიქტორია-ლა“ დაბრუნდა, 18 კაციანი ეკიპაჟით. ამგვარად დასრულდა პირველი მოგზაურობა დედამიწის გარშემო, რომელიც ორი წელი, თერთმეტი თვე და ორი კვირა გრძელდებოდა. ეს მოხდა 1522 წლის 6 სექტემბერს.

— პაპა, რომელი ძვირფასი ტვირთისთვის მიცურავდნენ ესპანელები ასე შორს?

— შავი პილპილისთვის. მათ თითქმის 26 ტონა სუნელები ჩამოიტანეს.

— როგორი საინტერესო ისტორიაა! — აღელვებით წარმოთქვა ნიკამ. — ვერასოდეს ვიფიქრებდი, რომ პილპილის გულისათვის ადამიანები ასეთ მოგზაურობაში წავიდოდნენ!

— იმ დროს სუნელები სიმდიდრის სიმბოლო იყო. იმ დროის მდიდარ ვაჭრებს „პილპილის ტომრებს“ უწოდებდნენ. ისინი რისკავდნენ სიცოცხლეს, რომ მიეღწიათ იმ ადგილებისთვის, სადაც პილპილი იზრდებოდა. ოდესღაც პორტუგალიელებმა, რომლებმაც სამშობლოში ჩამოიტანეს შავი პილპილი და სხვა სუნელები, უცებ გაამდიდრეს თავიანთი ქვეყანა, — დაამთავრა თავისი ამბავი პაპამ.

შავი პილპილი

შავი პილპილი იზრდება ინდოეთში, ინდონეზიაში, ბრაზილიაში და ზოგიერთ სხვა ქვეყანაში. მას იყენებენ დაფქვილს ანდა მარცვლების სახით. შავი პილპილი მიიღება გამშრალი მოუმწიფებელი ნაყოფებისგან. მთლიანად მომწიფებული ნაყოფებისგან იღებენ თეთრ პილპილს, რომელსაც უფრო ძლიერი სურნელი და დახვეწილი გემო აქვს.

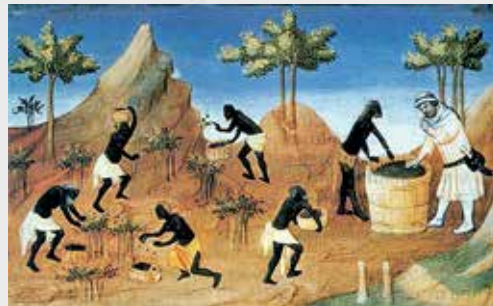
ევროპელებმა პილპილის შესახებ ჯერ კიდევ ანტიკურ დროს იცოდნენ. ასე მაგალითად, ბერძენი ექიმმა პიპოკრატემ ახსენებს მას ძვ. წ. 400 წელს. საუკუნეების მანძილზე შავ პილპილს ოქროს ფასი ჰქონდა: მისით იზდიდნენ გადასახადებსა და მსხვილი შენაძენების ფასს. იატაკზე დავარდნილ პილპილის მარცვალს ისევე ეძებდნენ, როგორც მარგალიტს.

პილპილით უზდიდნენ ხარკს დამპყრობლებს. მაგალითად, ჰუნების ბელადი ატილა პილპილს ითხოვდა ხარკად დამორჩილებული ხალხებისგან. XIX საუკუნის დასაწყისში „შავი ოქროთი“ ვაჭრობის საქმეში მთავარი როლის თამაში დაიწყო ამერიკამ.

მ. ც.

პილპილის ისტორიიდან

შავი პილპილი-ყველაზე ძველი სუნელია დედამიწაზე. პირველად ის ნახსენებია ინდოურ ლიტერატურაში, რომელიც დაწერილია სანსკრიტზე 3000 წელზე მეტი ხნის წინ. ამ მცენარის სამშობლო მალაბარის კუნძულებია, რომლებიც ინდოეთის სანაპიროს სამხრეთდასავლეთ მხარეს მდებარეობს.

შავი პილპილის მოსავლის აღება. ილუსტრაცია წიგნიდან „მარკო პოლოს მოგზაურობა“, 1410 წ.

შავი პილპილი — არა მხოლოდ უნივერსალური სუნელია, არამედ პროგრესის მამოძრავებელიც. სწორედ შავი პილპილის გამო გაემგზავრა ქრისტოფერ კოლუმბი ინდოეთში, რაც გახდა დასაწყისი დიდი გეოგრაფიული აღმოჩენებისა.

საინტერესო ფაქტები

კარგი ხარისხის შავი პილპილისათვის მარცვალი ზუსტად 460 გ. უნდა იწონიდეს. ამიტომაც ანტიკური აფთიაქარები შავი პილპილის მარცვლებს იყენებდნენ წამლების შემადგენელი ინგრედიენტების ზუსტი წონისათვის.

აცტეკების შოკოლადის სასმელი აუცილებლად მოიცავდა სურნელოვან პილპილის მარცვლებს.

ვევიპტეში გათხრების დროს შავი პილპილის მარცვლები იქნა აღმოჩენილი რამზეს II-ს (ძვ. წ. 1213 წ.) სამარხში. მათ იყენებდნენ ფარაონის მუმიფიკაციისათვის.

ს. ს.

22 დრო დუმილისა თუ დრო მოქმედებისა

„მე მწამს, რომ ღმერთი ყოველგვარი უბედურების დროს წინააღმდეგობის იმდენ ძალას

გვაძლევს, რამდენიც საჭიროა. თუმცა ის არ გვაძლევს ამ ძალას წინასწარ, რათა საკუთარ თავს კი არა, არამედ მას ვეყრდნობოდეთ“ — ეს

სიტყვები დაწერილია ციხეში სირენებისა და ბომბების გრუხუნის დროს ფაშისტურ გერმანიაში. ამ სიტყვებს ხუცესი დიტრიხ ბონპოფერი წერდა. ის იყო ახალგაზრდა, ნიჭიერი ღვთისმეტყველი, რომელმაც 24 წლისამ დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია და მიიღო პრესტიჟული მიწვევა ესწავლებინა ბერლინის უნივერსიტეტში. ხელისუფლებაში ჰიტლერის მოსვლის შემდეგ იგი გახდა ერთ-ერთი ინიციატორი იატაკქვეშა აღმსარებელი ეკლესიის შექმნისა, რომელმაც უარი თქვა ფიურერის სურათების გამოფენაზე, ებრაელთა არასრულფასოვნებისა და არიული რასის უპირატესობის აღიარებაზე.

„ყველა დაემორჩილოს უმაღლეს ხელმწიფებას. რადგან არ არსებობს ხელმწიფება, თუ არა ღმერთისაგან,“ — კვლავ და კვლავ კითხულობდა დიტრიხი მოც. პაულებს სიტყვებს და ფიქრობდა: — სად გადის ამ მორჩილების საზღვარი? რატომ არ დაემორჩილა პეტრე სინედრიონის დადგენილებას, რომელმაც აუკრძალა ქრისტეს ქადაგება? შეგვიძლია ჩვენ შევეწინააღმდეგოთ ჰიტლერს, ნამდვილ

ანტიქრისტეს? იქნებ დასრულდა დრო დუმილისა და დადგა დრო მოქმედებისა.“

და დიტრიხმა დაიწყო ქადაგება, სემინარების ჩატარება, ლექციების კითხვა. ის მოუწოდებდა ქრისტიანებს არ წასულიყვნენ ხელისუფლებასთან მოლაპარაკებაზე და დაეტოვებინათ ოფიციალური ეკლესია, რომელიც სრულად დაემორჩილა ჰიტლერს. 1935 წელს მას აუკრძალეს უნივერსიტეტში სწავლება, და რამდენიმე წლის მანძილზე ის მცირე იატაკქვეშა სემინარიის ხელმძღვანელი იყო, 1943 წელს კი დააპატიმრეს და თავის სიკვდილამდე ხან ციხეში იყო, ხანაც საკონცენტრაციო ბანაკებში.

ფოტო ბონპოფერი მოსწავლეებთან. 1932 წ.

1945 წლის, კვირა დღეს პატიმრებმა, რომლებიც ბონჰოფერთან ერთად ისხდნენ საკანში, სთხოვეს ჩაეტარებინა ღვთისმსახურება. მან იცოდა, რომ იგი უნდა დაესაჯათ და რომ ეს შესაძლოა მისი ბოლო ქადაგება ყოფილიყო, მაგრამ ის ადგა, ითხოვა სიჩუმე და მშვიდად გახსნა თავისი ბიბლია. ბოლო რამდენიმე თვის მანძილზე ღიტირიხი ერთი ციხიდან მეორეში გადაჰყავდათ, თითქმის ყოველდღე დაჰყავდათ დაკითხვებზე, ვინაიდან ჰიტლერზე წარუმატებელი თავდასხმის შემდეგ გესტაპოელებს ხელში ჩაუვარდათ დოკუმენტები, რომლებიც მოწმობდნენ იმის შესახებ, რომ ღიტირიხიც თანაუგრძნობდა თავდასხმას. თუმცა ახალგაზრდა ხუცესს მაინცდამაინც არ

ემინოდა გამოძიებელთა ყვირილისა და მუქარისა. ციხეში გატარებული წლების შემდეგ ის მიეჩვია სიჩუმეს და ქრისტესთან განმარტობას. იგი გრძნობდა სიკვდილის მოახლოებას და უკანასკნელი თვეების მანძილზე მისი ძირითადი საზრუნავი ქრისტეზე დამოწმება იყო.

„მე მუდამ მალელებს კითხვა იმის შესახებ, თუ რა არის ღვთის ჩვენთვის ქრისტიანობა და ვინ არის ქრისტე? დიდი ხანია წარსულს ჩაჰბარდა ის დრო, როცა ადამიანებისათვის ყველაფრის გადაცემა შეიძლებოდა სიტყვებით. დგება დრო, როცა მხოლოდ საკუთარი სიცოცხლით შეგვიძლია ვაჩვენოთ ქრისტე. როგორ შეიძლება ქრისტე უფალი გახდეს

არარელიგიური ადამიანებისათვისაც?“
— ფიქრობდა ბონჰოფერი. აპრილის იმ დღით, თავისი უკანასკნელი ღვთისმსახურების დროს სიკვდილის ბანაკში, ღიტირიხი წინასწარმეტყველ ესაიას წიგნიდან კითხულობდა მომავალ ქრისტეზე და ისე მგზნებარედ ქადაგებდა, რომ პატიმრები სულგანაბლები უსმენდნენ. მეორე დღეს, 9 აპრილს, ომის დამთავრებამდე ერთი თვით ადრე, ღიტირიხი გაიყვანეს დასასჯელად.

ფლოსენბურგის საკონცენტრაციო ბანაკის ექიმმა ჩაიწერა თავისი შთაბეჭდილებები ღიტირიხის ბოლო წუთების შესახებ: „ნახევრად გახსნილი კარის იქით მე ვხედავდი მუხლებზე მდგომ ხუცეს ბონჰოფერს, ვინც მხურვალე ლოცვას ადავლენდა ღმერთის მიმართ.

ამ ძალიან სიმპათიური ადამიანის ამგვარმა ლოცვამ შემძრა. თავად სასჯელის აღსრულების ადგილზე კი, მოკლე ლოცვის წარმოთქმის შემდეგ, ის გაბედულად ავიდა სახრჩობელის კიბეებზე... მთელი ჩემი 50 წლიანი საექიმო საქმიანობის მანძილზე არ მინახია ადამიანი, რომელიც ღმერთისადმი ასეთი დიდი ერთგულებით კვდებოდა.“

ღიტირიხ ბონჰოფერმა იცოდა მორჩილება, თუმცა ისიც იცოდა, სად თავდება ეს მორჩილება. თუ ხელისუფლება ერევა ეკლესიის საქმეებში ანდა აშკარა ბოროტებას სჩადის, ქრისტიანის ვალია — შეეწინააღმდეგოს მას, წერდა ის თავის წიგნებში, და დაამტკიცა ეს თავისი სიცოცხლით.

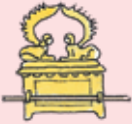
ფლოსენბურგის საკონცენტრაციო ბანაკი. 1945 წ.

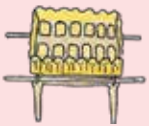
მოსე და ათი მცნება

ათი მცნება დაწერილი იყო ქვის დაფებზე, რომლებიც ინახებოდა აღთქმის კილობანში. იპოვე ის.

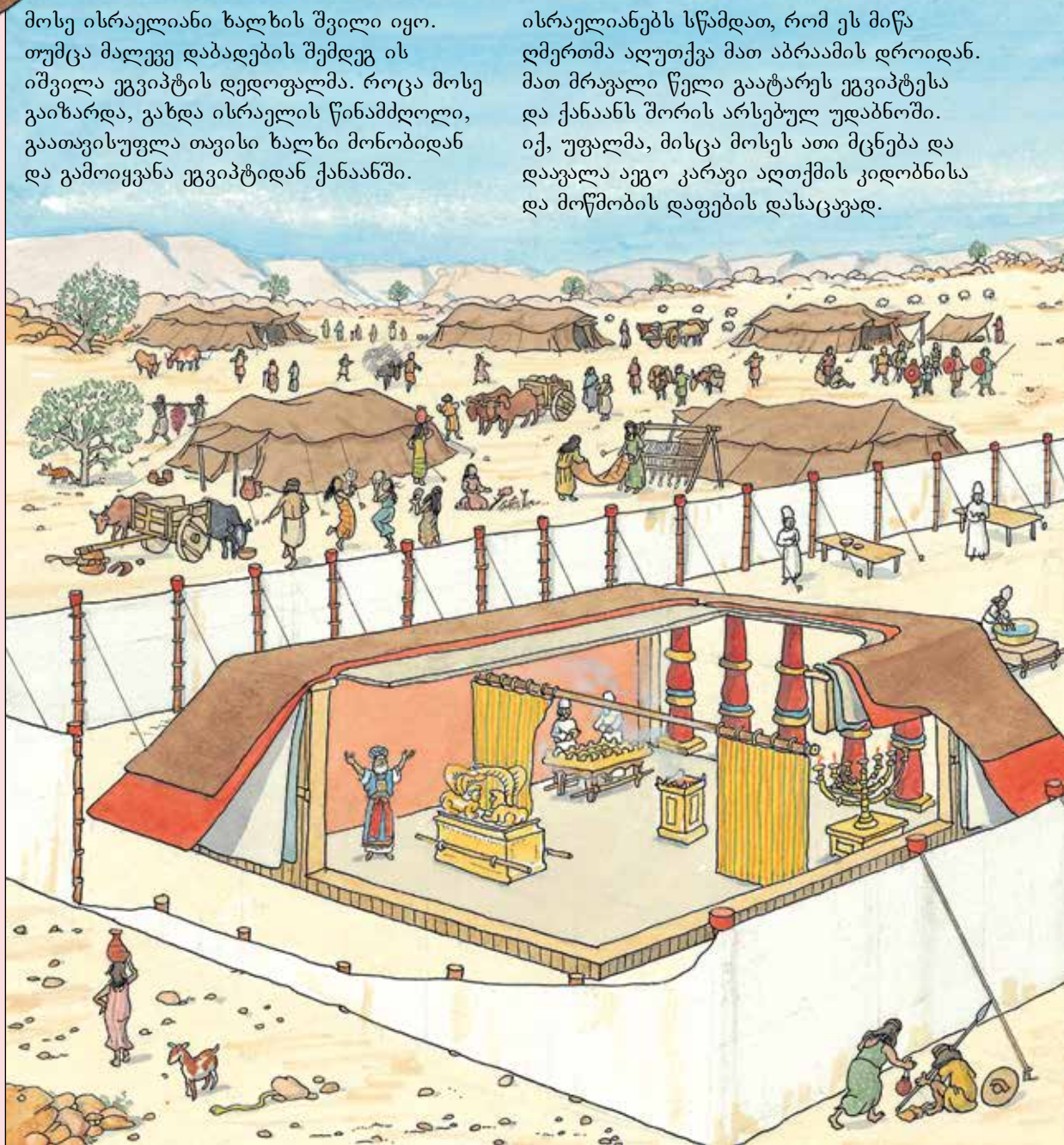
იპოვე სასანთლე, რომელიც დგას საკრებულო კარავში. რამდენი ტოტი აქვს მას?

იპოვე ორი მღვდელი, რომლებიც 12 პურს დაებენ ტაბლახზე

მღვდელმთავარი მკერდზე ატარებდა სამკერდულს თორმეტი ძვირფასი თვლით, ისრაელის თორმეტი ტომის რიცხვის მიხედვით. იპოვე ის.

მოსე ისრაელიანი ხალხის შვილი იყო. თუმცა მალევე დაბადების შემდეგ ის იშვილა ეგვიპტის დედოფალმა. როცა მოსე გაიზარდა, გახდა ისრაელის წინამძღოლი, გაათავისუფლა თავისი ხალხი მონობიდან და გამოიყვანა ეგვიპტიდან ქანაანში.

ისრაელიანებს სწამდათ, რომ ეს მიწა ღმერთმა აღუთქვა მათ აბრაამის დროიდან. მათ მრავალი წელი გაატარეს ეგვიპტესა და ქანაანს შორის არსებულ უდაბნოში. იქ, უფალმა, მისცა მოსეს ათი მცნება და დაავალა აეგო კარავი აღთქმის კილობნისა და მოწმობის დაფების დასაცავად.

მღვდლები ატარებდნენ სელის სამოსელსა და თავსაბურველებს. იპოვე 11 მღვდელი

საწმიდარში მსახურების წინ მღვდლები იბანდნენ ხელებსა და ფეხებს ბრინჯაოს საბანელში. ხედავ მას?

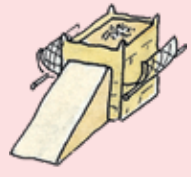
იპოვე გველი

მცირე
სამსხვერპლოზე
აკმეუნენ
საკმეუნელს.
ხელაე მას?

იბოე დიდი
სამსხვერპლო,
რომელხედაც
წეუნენ
შესაწირეებს.

იბოე 6 ურეში.

რამდენი სეუტია
კარაეში შესასეუნელის
წინ?

იბოე ბიჭი,
რომელსაც
ბატკანი მიჰყავს
მხრეში.

იბოე ორი ქალი,
რომლებიც კეცენ
ქსოილს.

აღმოაჩენ თუ
ვერა, მწყრეების
გუნდს?

იბოე სამი
მოწხუბარი
კაცი.

იბოე ორი მღვდელი
ვერცხლის საევირებით.
საევირებს ხმარობდენ
ხალხის შეკრებისათვის.

ხელაე ორ კაცს,
რომლებსაც კეტით
მიაქეთ ყურძნის მტეუანი.

იბოე სამი ქალი,
რომლებსაც დოქებით
წყალი მიაქეთ.

ნახატი პ. კ.

ვინ ვარ მე?

ქ. ც.

არ ვიცი, რომელიმე თქვენგანი შეძლებს თუ არა გამოიცნოს, ვინ ვარ მე! ალბათ მხოლოდ ის შესძლებს, ვინც ყოფილა სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიის ტროპიკულ ტყეებში ანდა შორიახლოს მდებარე კუნძულებზე და ვუნახივარ მე. ან ის, ვინც ყურადღება მომაქცია ზოოპარკში. ახლა ჩვენგან მხოლოდ ორი სახეობაა დარჩა, დანარჩენი რამდენიმე სახეობა სამწუხაროდ, გადაშენდა. ნიადაგში შემორჩენილი ნაშთები მოწმობს იმას, რომ ჩვენ ყოველთვის ვიყავით ისინი, რადაც შეგვექმნა შემოქმედმა.

მივეკუთვნები მერქნის ძუძუმწოვრების რიგს; ვარ კატის ზომის. მე განმასხვავებს ფართო, ბეწვით დაფარული აპკი, რომელიც იწყება კისერთან და მთავრდება კუდის ბოლოს, და რომელიც აერთებს ყველა კიდურს. თმა, რომელიც ფარავს აპკს, ასევე მთელ სხეულს, რბილი და ხშირია. მრავალფეროვნება შეფერილობაში და ბეწვის ფერი, საშუალებას მაძლევს კარგად შევინიღბო, პრაქტიკულად შევერწყა ხეების ქერქს. წინა და უკანა კიდურები გრძელი და თხელი მაქვს, ასევე კულიც.

მე — დამის ცხოველი ვარ. მთელ დღეს ვატარებ ხის ღიობში ანდა ფულუროში, მიწიდან 25-50 მეტრის სიმაღლეზე, ხოლო ქოქოსის პლანტაციაში ვგორგლდები ბურთის მსგავსად ანდა ვეკიდები პალმის რტოებთან ერთად, ყველა თათით ჩაჭიდებული, ზარმაცას მსგავსად. ამისი გაკეთება შემიძლია ბასრი, მოკაუჭებული ბრჭყალების დახმარებით. სიბნელის დადგომასთან ერთად მე აქტიური ვხდები. საკვების ძიებაში, ავლივარ ხის წვერზე და შემდეგ ვაკეთებ უხმაურო

მფრინავი თაგვი

ნახტომს. არა მე არ შემიძლია ფრენა! მაგრამ აპკის დახმარებით შემიძლია გრძელი ნახტომების გაკეთება, თითქოსდა ერთი ხიდან მეორეზე გადაფრინდები ხოლმე. ამ „გადაფრენაში“ მთელი ჩემი სხეული მებმარება, ვშლი თათებს, ვასწორებ კუდს. ჩემი „ფრთების“ გაშლილობა შეადგენს 70-120 სმ-ს. პლანირების მაქსიმალური სიშორე დაახლოებით 140 მეტრია. აპკის მდგომარეობის შეცვლით შემიძლია ფრენის მართულების ცვლა. სხვათა შორის, მე ჩემპიონი ვარ ყველა „ფრენის“ უნარის მქონე ძუძუმწოვრებს შორის!

ხესთან მიფრენისას, ვჭიმავ სხეულის უკანა ნაწილს, ვიღებ ვერტიკალურ მდგომარეობას და ოთხივე თათით ვეჭიდები ხეს. ვიკვებები მხოლოდ მცენარეული საკვებით: ფოთლებით, კვირტებითა და ხის ნაყოფებით.

ჩვენ გვიჩნდება ერთი, იშვიათად ორი - პატარა. დაბადებისას ისინი ძალიან მცირე ზომისები არიან (სულ 35 გრამს იწონიან); არიან შიშვლები და ბრმები. დედა თავის პატარას რძით ზრდის, და ყველგან დაატარებს. პატარა დიდხანს, თითქმის მოზრდილობის ასაკამდე, თავს არ ანებებს დედას.

აბა როგორ არის საქმე? გამოიცანი? მას ვისაც არაფერი სმენია ჩემზე და არც ზოოპარკში ვუნახივარ, ვეტყვი, რომ მე მქვია იგლმზი, ანუ ლათინურად (Dermoptera).

ნახატი ნ. ჟ.

მფრინავი ხვლიკი

პოსუმი

კაგუანი

ყველაზე სწრაფი ფრინველი - შვედრენი საპსანია. სხვა ფრინველებზე ნადირობისას ანდა თავისი ტერიტორიის დაცვისას, მას შეუძლია განავითაროს 200 კმ-მდე სიჩქარე საათში.

ყველაზე სწრაფ პორიზონტალურ სიჩქარეს (180 კმ-მდე საათში) აწვითარებს შავი ნამგალა. იგი განეკუთვნება ყველაზე ფრინვად ფრთოსნებს მსოფლიოში, ვინაიდან შეუძლია რამდენიმე წელი იმყოფებოდეს ჰაერში და დაიკმაყოფილოს ყველა თავისი მოთხოვნილება.

საინსექტო აბეზი ფრინველებზე

ყველაზე სწრაფად იმ ფრინველებს შორის, რომლებიც არ დაფრინავენ, დარბის აფრიკული სირაქლემა, რომელსაც საჭიროების შემთხვევაში შეუძლია განავითაროს 72 კმ-მდე სიჩქარე საათში. იგი ასევე ყველაზე მძიმე (175 კგ-მდე) და ყველაზე მაღალია (2,7 მ) ფრინველებს შორის.

ყველაზე მკვირცხლი მორბენალი ფრინველებს შორის — მიწის თუთიყუშია, რომელიც მიწაზე საათში 20 კმ. სიჩქარით დარბის, საჭიროების შემთხვევაში კი შეუძლია 40 კმ. სიჩქარითაც ირბინოს. მისი დადგენება პრაქტიკულად შეუძლებელია, ვინაიდან თუთიყუში, არანაკლებ კურდღლისა, ხლართავს გზას და არჩევს გაქანდეს ხოლმე, ვიდრე მართონულად ირბინოს.

ყველაზე სწრაფი მოცურავე — პაპუას პინგვინია, რომელსაც შეუძლია 27, ზოგიერთი მონაცემით კი 36 კმ. საათში იცუროს.

ქრისწობი

პორიზონტალურად:

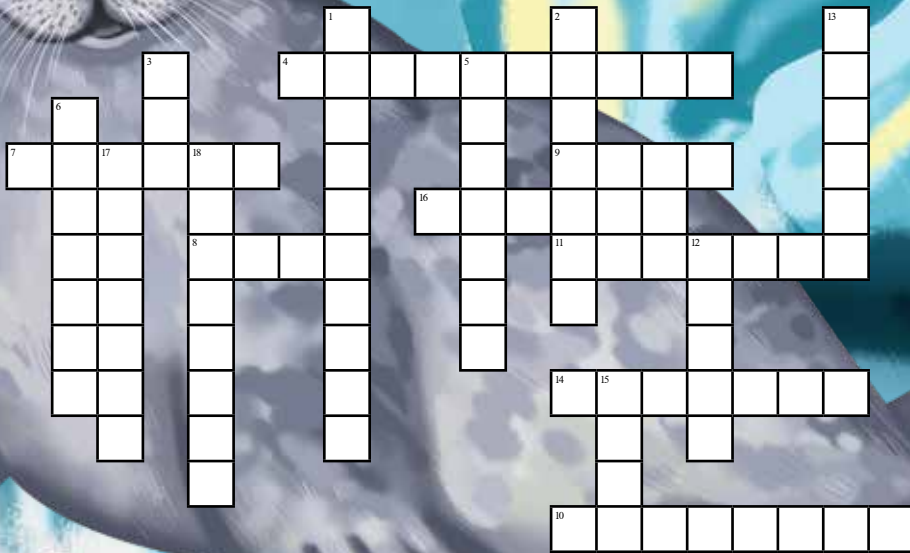
4. მთა, რომელზეც იესო ხშირად იმყოფებოდა მოწაფეებთან ერთად და რომლიდანაც ის ამალღდა (მათ. 24:3; საქ.1:1-13).
7. რებეკას ძმა (დაბ. 24:29).
8. ღმერთის სამყოფელი (3 მეფ. 8:43).
9. ვინ იყო სამი დღე და ღამე დიდი თევზის მუცელში? (მათ. 12:40).
10. დაბადების მომღვწო წიგნის სახელი.
11. მართას და (იოან. 11:1).
14. ფრინველები, რომლებიც წინასწარმეტყველ ელიას საკვებს უზიდადნენ (3 მეფ. 17:1-6).
16. ღმერთის თავგანისცემის ადგილი იერუსალიმში (ლუკ. 18:10).

ვერტიკალურად:

1. ქალაქი, სადაც ჯვარს აცვეს იესო (ლუკ. 18:31-33).
2. მოსეს დის სახელი (რიცხ. 26:59).
3. ადამის ცოლი (დაბ. 3:20).
5. იერუსალიმის ცხრა კარიბჭიდან ერთ-ერთის სახელი (ნემ. 2:13).
6. ქამის შვილი, ნოეს შვილიშვილი (დაბ. 9:18).
12. იესო ერთ-ერთი მოწაფე (მათ. 10:2).
13. ცხოველი, რომლითაც იესო შევიდა იერუსალიმში (იოან. 12:12-15).
15. მცირე წინასწარმეტყველი ბიბლიაში.
17. ქალაქი, სადაც იესო დაიბადა (მათ. 2:1).
18. საიდან იყო იესო? (იოან. 1:45).

შეადგინა ი. კ.

ნახატი ი. ს.

საჩუქები

ეს მოხდა 2009 წ. 23 დეკემბერს. ჩვენ ვატარებდით საშობაო ღონისძიებას ძირნიეკის დასახლებაში თემაზე „სამარიელის ჩანთა.“ ბავშვები ისმენდნენ ისტორიას კეთილ სამარიელზე ყურადღებით და ინტერესით. წამოდგა ერთი ბავშვი მრავალშვილიანი ოჯახიდან და თქვა, რომ შეუძლია ყულაბაში შეგროვილი ფულიდან გაიღოს თანხა სხვა ბავშვებისთვის საჩუქრების საყიდლად.

შემდეგ ჩვენთან სტუმრად მოვიდა „მოგვი აღმოსავლეთიდან“ და მოგვიტანა საჩუქრები. ბავშვების სახეები სინარულისაგან გაბრწყინდა. მაგრამ უეცრად ოთახში შემოვიდა ქალი და თქვა: „რა მხიარულად ხართ! საჩუქრებს არიგებთ, მე კი არ მაქვს საჩუქარი...“ ერთ-ერთი ბიჭი (ის ერთი ყავთ მშობლებს) მაშინვე ადგა, გაუწოდა ქალს თავისი საჩუქარი და უთხრა: „ეს თქვენ!“ მან უპასუხა: „მადლობა! მაგრამ შენ დარჩები საჩუქრის გარეშე!“ ბიჭმა თქვა: „არა უჭირს რა.“ ქალმა აიღო საჩუქარი და წავიდა.

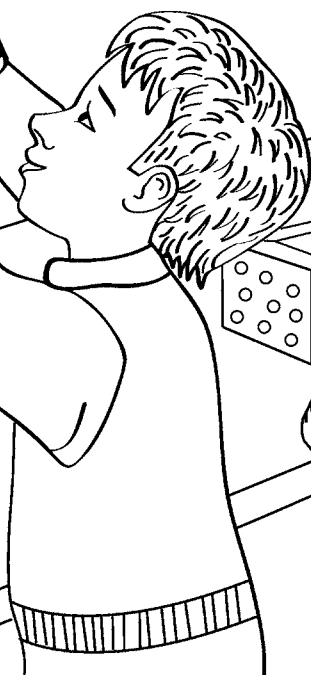
როცა ღონისძიება დასრულდა, დამსწრეებმა დაიწყეს სახლებში წასვლა. კიბეზე ის ქალი ელოდა ამ ბიჭს. მან დაუბრუნა საჩუქარი და ბევრი კეთილი სიტყვაც უთხრა მას.

ოქსანა და ბავშვები, წრე „კეთილი უწყება“, ლატვია

გულუხვი

გააფერაღე ნახატი

ბიჭი

3. ე. 11 წლის, უხაინა

ა. ბ. 6 წლის

ც. ვ. 12 წლის, თომოპაიტი

ბ. ბ. 8 წლის, უხაინა

აბრაამი და სარა

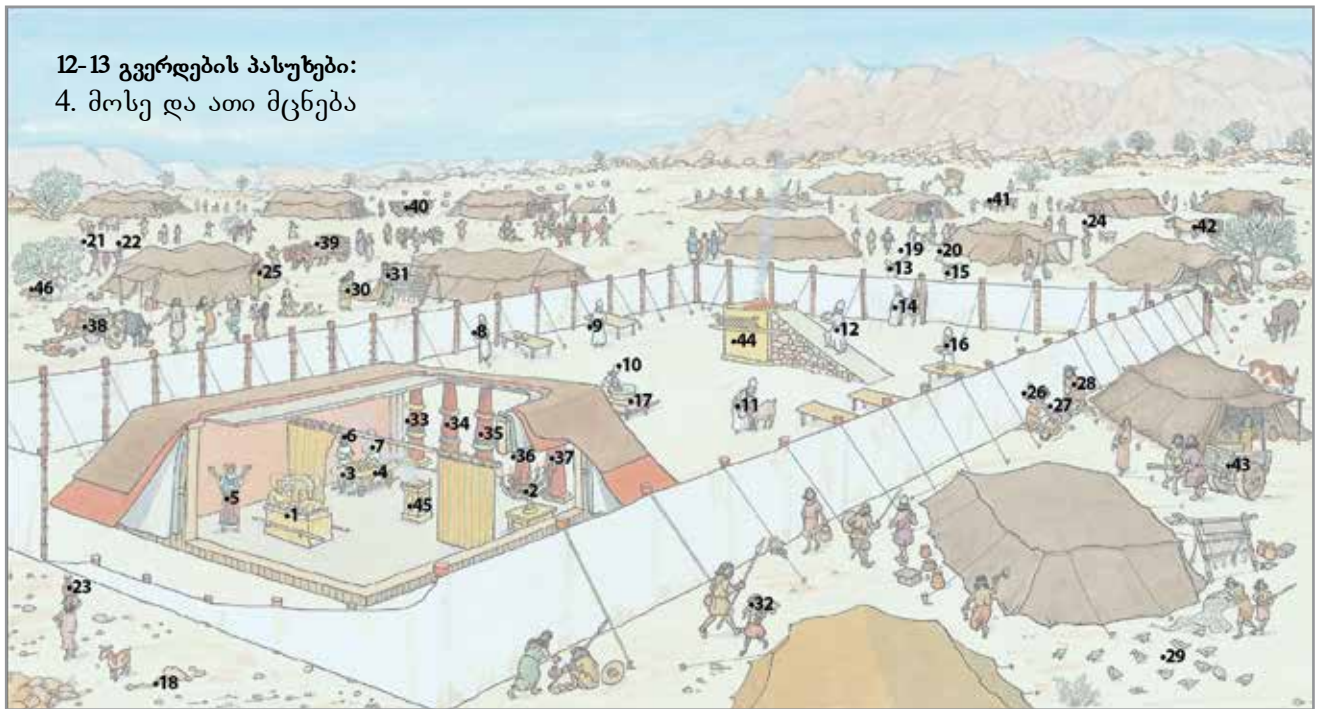
დ. თ. 10 წლის, უხაინა

დავითი ებრძოლება ლომს

ე. ბ. 10 წლის, თომოპაიტი

12-13 გვერდების პასუხები:
4. მოსე და ათი მცნება

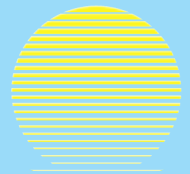

აღთქმის კილობანი 1
სასანთლე შვიდი ტოტით 2
მღვდლები, რომლებიც 12 პურს დებენ
მაგიდაზე 3, 4
მღვდელმთავარი 5
მღვდლები 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14,
15, 16
ბრინჯაოს საბანელი 17

გველი 18
მღვდლები ვერცხლის სავეიერებით 19, 20
კაცები, რომლებსაც მტვეანი მოაქეთ 21, 22
ქალები, რომლებსაც წყლით საესე დოქები მოაქეთ 23,
24, 25
კაცები, რომლებიც ჩხუბობენ 26, 27, 28
მწყერების გუნდი 29
ქალები, რომლებიც ქსოვილს კეცენ 30, 31

ბიჭი ბატკნით მხრებზე 32
სეეტები კარავში შესასვლელის წინ 33, 34,
35, 36, 37
ურმები 38, 39, 40, 41, 42, 43
დიდი სამსხვერპლო 44
მცირე სამსხვერპლო 45

ა. მ. 8 წლის, უხინა

მ. 6. 7 წლის, ხუსათი

საბავშვო ქრისტიანული ჟურნალი გამოდის 1990 წლიდან.

მთავარი რედაქტორი:

ვალდემარ ბენსალი

რედაქციის მისამართი გერმანიაში:

LICHT-IM-OSTEN, Postfach-1340, 70809-Kotmal, GERMANY.

ტან: 49 711 839908-23;

ფაქსი: 49 711 839908-4.

E-mail: ezom@lio.org

სკოლის დაწყებითი და შუა კლასების ბავშვებისათვის

ქართული გამოცემის რედაქტორი:

ლუხუმ მაისურაძე

კომპიუტერული დამუშავება:

დათო მაისურაძე, თაკო მაისურაძე

მისამართი: ქ.თელავი. დადიანის 8

ტელ: 551 22 02 60

ელ ფოსტა: lukhummaisuradze@yahoo.com

Facebook page: საბავშვო ჟურნალი „ბილიკი“

დაბეჭდილია სტამბა „სეზანში“

ISSN 1987-72 O X

UDC 0875050 (47922) ბ 676

პასუხები:

ბმ. 2 დახსნილთა სინარშლი: იესო კვლავ დაბრუნდება და ჩვენ თავისთან წაგვიყვანს.

ბმ. 4 წაიკითხე: ღვთის ძე გახდა ადამიანი.
გამოიცანი: იესოს შობის ისტორია.

ბმ. 5 რომელი პასუხია სწორი: 1/ბ, 2/გ, 3/ბ, 4/ბ, 5/ა, 6/ბ

ბმ. 24 კროსვორდი:

პორიზონტალურად: 4. ზეთისხილის. 7. ლაბანი. 8. ზეცა. 9. იონა. 10. გამოსვლა. 11. მარიაში. 14. ყორნები. 16. ტაძარი.

ვერტიკალურად: 1. იერუსალიმი. 2. მირიაში. 3. ევა. 5. სანაგვე. 6. ქანაანი. 12. იოანე. 13. ჩოჩორი. 15. ოსია. 17. ბეთლემი. 18. ნაზარეთი.

გილოცავთ
ქრისტეს
შობას!

ISSN 1987-720X

9 771987 720007